Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Església parroquial de Santa Eulàlia de Berga (Sant Pere)

Berga

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Nucli urbà
Emplaçament	Plaça de Sant Pere

Coordenades:

Latitud:	42.08992
Longitud:	1.83283
UTM Est (X):	403473
UTM Nord (Y):	4660419

Classificació

Número de fitxa	08022 - 125
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Neoclàssic
Segle	XVII
Any	1671-86
Autoria de l'element:	Morató (mestre d'obres)
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal i física
Observacions protecció:	BCIL
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Parròquia de Santa Eulàlia de Berga, carrer Castellar del Riu, 1
Fitxes associades:	

Creu processional de Santa Eulàlia de Berga
Arxiu Parroquial de Santa Eulàlia de Berga
Orgue de Sant Pere

Autoria de la fitxa	Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres.

Data de registre de la fitxa: dj., 26/07/2001 - 02:00

Descripció

L'església parroquial de Santa Eulàlia és ideada a partir d'una planta de creu llatina. Composta d'una nau central i transcepte, cobert per una volta de creueria reforçada amb arcs torals, té capelles laterals a banda i banda, comunicades entre elles formant el què podríem anomenar les naus laterals. La part superior del creuer és sol·lucionada amb una cúpula sobre petxines de considerables dimensions. El presbiteri és de planta rectangular i es comunica amb la sagristia a través d'una porta de nova factura. Abans n'hi havia dues, una a cada banda, formant simetria; avui, ambdues resten tapiades. Del transcepte podem accedir per un cantó a la capella del Santíssim i a l'anomenada Porta de Dalt (que dóna a la plaça Maragall) i per l'altre cantó passarem a un recinte que ocupa la part inferior del campanar. Sobre el cancell de la porta principal hi ha el cor (reconstruït després de l'incendi del 1873); entrant a mà dreta, el baptisteri; i a continuació, la porta d'accés a la capella dels Dolors.

Observacions:

Malgrat ser advocada a Santa Eulàlia de Mérida, pel fet d'haver-se construït damunt l'antiga església de Sant Pere de Cohorts, tothom coneix l'església parroquial com a església de Sant Pere.

Història

On actualment s'alça l'església parroquial s'hi trobava, d'ençà del 1267, la petita església de Sant Pere de Cohorts. Aquesta església s'alçava just en l'indret on actualment hi ha la capella dels Dolors. La destrucció de l'església parroquial del castell, a causa d'una mina, el 18 d'octubre de 1655 i el progressiu creixement de Berga vers el sud feren que es plantegés la idea de construir una nova parròquia en un indret més cèntric. L'obra s'encarregà al mestre Morató i la primera pedra fou col·locada el 19 de juliol del 1671; enllestint-se l'edifici l'any 1686. Aquell mateix any es va decidir donar les capelles laterals a les diferents confraries perquè s'encarreguessin de fer les obres als seus altars respectius. L'altar major, d'estil barroc i obra de Pere Costa, s'enllestí a la segona meitat del segle XVIII. L'any 1866 es construí l'actual capella del Santíssim i el 27 de març del 1873, durant la Tercera Guerra Carlina (1872-1876), l'església fou incendiada, quedant destruïts l'orgue, el cancell, el cor i l'altar de Sant Tomàs. La restauració s'inicià ràpidament i s'allargà fins el 1883. L'any 1892 es va restaurar la façana i l'any següent es va col·locar una nova esfera del rellotge (canviada novament el 1978). L'any 1936, els danys ocasionats es limitaren a imatges i altars; desapareixent, però, el magnífic altar barroc de Pere Costa. L'any 1939 s'iniciaren les obres de reconstrucció i el 19 de maig del 1963 es consagrà el nou altar major. L'any 1986, amb motiu del tricentenari de l'església parroquial, la façana fou restaurada. Entre 1992 i 1993, la façana fou rebossada i repintada degut a les obres de la plaça de Sant Pere. La restauració interior tingué lloc entre 1986 i 1993.

Bibliografia

AADD: Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona, 1994, pàg. 32.
HUCH i GUIXER, Ramon: Notes històriques de la ciutat de Berga, Barcelona-Berga, 1994, pàgs. 92-120 i 128-130.
BERNADICH, Anna; ROTA, Montserrat; SERRA, Rosa: Guia d'art del Berguedà, Berga, 1991, pàg. 41.
AADD: Guia del Berguedà, Berga, 1985, pàgs. 162.

MONTANYÀ i BOIXADER, Josep: "Tricentenari del temple parroquial de Berga", El Vilatà, 50, desembre 1986, s/p.
CLARAMUNT i BATLLE, Xavier: "Restauració de l'església parroquial", El Vilatà, 77, març 1990, pàg. 23.
ALIER, Roger; VILADÉS, Ramon: Gran geografia comarcal catalana, vol. 2, Barcelona, 1981, pàg. 248.
DORICO i ALUJAS, Carles: "Els retaules de l'església parroquial de Berga", Quaderns de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, 3, Berga, 1997, pàgs. 19-48.
ROSSINYOL, Josep M.: "Tres-cents anys de l'església de Santa Eulàlia de Berga", L'Erol, 18, hivern 1986, pàgs. 31-33.
ROSSINYOL, Josep M.: "Església parroquial de Santa Eulàlia de Berga", L'Erol, 32, hivern 1990, pàgs. 15-16.
SANTANDREU i SOLER, M. Dolors: "Berga fins al segle XVIII", L'Erol, 25, tardor-hivern 1988, pàgs. 85 i 94-95.

